

over de Weichsel hadden opgebouwd – tot grote aanvalsacties waren zij aan de centrale sector van het Oostelijk front voorlopig niet in staat.

Aan de noordelijke en zuidelijke sectoren was dat wèl het geval.

In het noorden (zie kaart IV op pag. 794) werd midden september door het Rode Leger een sterk offensief ingezet tegen de *Heeresgruppe Nord* die zich, zware verliezen lijdend, sinds juli al over een afstand van ca. 200 km had moeten terugtrekken. Op 10 oktober hadden de Russen een deel van de Oostzeekust stevig in handen – wat toen nog van de *Heeresgruppe Nord* over was, meer dan 30 divisies, was geïsoleerd in Koerland en moest van Duitsland uit over de Oostzee of door de lucht worden bevoorraad; hetzelfde gold voor 3 Duitse divisies die opgesloten zaten in Memel. Herhaaldelijk trachtten de Russen die Duitse divisies in Koerland en Memel te vernietigen of tot overgave te dwingen, maar dat mislukte.

Meer succes hadden zij op de Balkan.

In Roemenië werden aan de Duitsers zware verliezen toegebracht (slechts een deel van de Duitse troepen wist samen met Hongaarse eenheden Hongarije te bereiken) – een nieuwe Roemeense regering, door de koning gevormd, sloot op 12 september een wapenstilstands-overeenkomst met de Sowjet-Unie, Engeland en de Verenigde Staten en ging nadien met een dozijn divisies aan de strijd tegen Duitsland deelnemen. In Bulgarije, waar de regering, al had zij dan ook met Duitsland gebroken, een aarzelende houding innam, brak in de nacht van 8 op 9 september, onmiddellijk nadat het Rode Leger de Roemeens-Bulgaarse grens was overgetrokken, een grote opstand uit (voordien al waren talrijke partisanen-eenheden in het land actief geweest); een door communisten gedomineerd 'Vaderlands Front' kwam er aan de macht, verklaarde Duitsland de oorlog (10 september), ging met de Sowjet-Unie, Engeland en de Verenigde Staten onderhandelen over een wapenstilstand (deze werd op 28 oktober gesloten) – nadien namen Bulgaarse troepen deel aan de strijd tegen de Duitsers in Joegoslavië en Hongarije.

In Joegoslavië waren Tito's Partisanen in de zomer van '44 door verwoede Duitse aanvallen zozeer in het nauw gebracht dat Tito zelf zich met zijn staf op het in de Adriatische Zee gelegen eiland Vis terugtrok. Door de lucht werden de Partisanen op ruime schaal door de Engelsen bevoorraad (Tito kreeg van mei '44 af ook Russische wapens) maar men kon hun geen geschut doen toekomen zodat zij, hoe talrijk zij ook waren (geschat wordt dat zij in september '44 een half miljoen militairen telden), toch niet de kracht hadden om grote aanvalsacties tegen de Duitsers te ondernemen. Tot die grote aanvalsacties was ook hier slechts het Rode Leger in staat. Dat drong eind september van Roemenië uit